

Република Србија
Врховни касациони суд
Рев2 1958/2015
Рж 369/2015
18.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца В.М. из Б., чији је пуномоћник К.Н., адвокат из Б., против тужене Републике Србије, Републичке управе јавних прихода, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради ништавости решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 415/15 од 01.04.2015. године и о жалби тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 60/15 од 09.07.2015. године, у седници одржаној 18.11.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ решење Апелационог суда у Београду Р4 60/15 од 09.07.2015. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 415/15 од 01.04.2015. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 739/14 од 01.12.2014. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди апсолутна ништавост решења о престанку радног односа од 26.07.2002. године и решења од 02.09.2002. године, као неоснована. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка, а ставом трећим изреке обавезан је тужилац да накнади туженој трошкове парничног поступка од 6.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 415/15 од 01.04.2015. године, ставом првим изреке укинута је првостепена пресуда у ставу један изреке, па је одбачена тужба, као неблаговремена, делу којим је тужилац тражио да се утврди апсолутна ништавост решења о престанку радног односа од 26.07.2002. године и

од 02.09.2002. године, док је ставом другим изреке потврђено решење садржано у ставу другом и трећем изреке првостепене пресуде, а жалба тужиоца у том делу одбијена, као неоснована.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеним, ради уједначавања судске праксе.

Решењем Р4 60/15 од 09.07.2015. године, Апелациони суд у Београду није предложио Врховном касационом суду да одлучује о ревизији тужене, као изузетно дозвољеној.

Тужилац је против наведеног решења другостепеног суда изјавио жалбу због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о жалби тужиоца, Врховни касациони суд је испитао побијано решење другостепеног суда, применом члана 386. у вези члана 402. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14), па је нашао да је жалба основана.

Наиме, одредбом члана 404. став 1. наведеног ЗПП, прописано је да се посебна ревизија може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права. Према став 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије цени Врховни касациони суд, у већу од пет судија.

Имајући у виду да је применом члана 404. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд надлежан да цени испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије, а да је побијаним решењем одлуку о изузетној дозвољености ревизије донео Апелациони суд у Београду, иако за то није био стварно надлежан, то је применом члана 401. тачка 3. ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Међутим, Врховни касациони суд није одлучивао о предлогу тужиоца да се о ревизији одлучи применом члана 404. став 1. ЗПП, с обзиром да се у конкретном случају ради о спору о законитости одлуке о престанку радног односа, код кога је ревизија увек дозвољена, применом члана 441. ЗПП.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је решењем првостепеног органа тужене од 26.07.2002. године, оглашен кривим за учињену радњу која му је наведеним решењем стављена на терет, која представља тежу повреду радне обавезе и дужности из члана 59. став 1. тачка 5. Закона

орадним односима у државним органима, па му је изречена мера престанка радног односа. Приговор тужиоца изјављен против првостепеног решења, одбијен је решењем од 02.09.2002. године, донетим од стране Републичке управе јавних прихода, као другостепеног органа. Пресудом Првог општинског суда у Београду П1 2357/02 од 12.03.2004. године, која је потврђена пресудом Окружног суда у Београду Гж1 1468/04 од 08.12.2004. године, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев којим је тужилац тражио да се пониште, као незаконита, наведена решења тужене. Тужба у овој правној ствари поднета је 10.04.2014. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је правилно побијаном одлуком одбачена тужба у делу којим је тужилац тражио да се утврди апсолутна ништавост решења о престанку радног односа од 26.07.2002. године и решења од 02.09.2002. године, као неблаговремена.

Закон о радним односима у државним органима ("Сл.гласник РС" бр.48/91 ... 34/01, који је био на снази у време доношења побијаних одлука), регулише права, обавезе и одговорности запослених и постављених лица у државним органима. Према одредби чл.71. став 2. овог Закона, против сваког решења или другог акта којим је одлучено о његовим правима и обавезама, запослени има право да поднесе приговор, који се (према ставу 3. истог члана) подноси у року од осам дана од дана уручења решења или другог акта, а функционер је дужан да о њему одлучи у року од 15 дана од дана подношења приговора. Ако функционер у утврђеном року не одлучи о поднетом приговору, или ако запослени није задовољан одлуком поводом поднетог приговора, запослени се може обратити надлежном суду у року од 15 дана (чл.71. став 6. овог Закона).

У складу са наведеним законском одредбом, судски поступак ради заштите права из радног односа може се покренути против коначног решења. Међутим, рок за подношење тужбе је преклузивни - дакле материјално-правни, што значи да се пропуштањем овог рока губи право на подношење тужбе, а суд је дужан да о благовремености (ове) тужбе води рачуна по службеној дужности.

У конкретном случају, тужилац је тужбу ради поништаја истих решења поднео (тада Првом општинском суду у Београду) 2002. године, из чега произлази да је већ тада имао сазнање о постојању и садржини ових решења, односно да су му иста достављена пре подношења тужбе из 2002. године, па је тужба у овој правној ствари, поднета 10.04.2014. године, очигледно поднета по протеклу преклузивног рока од 15 дана, прописаног чланом 71. став 6. члана Закона о радним односима у државним органима, од пријема другостепеног решења, односно од сазнања за евентуалну повреду права.

Доношењем правноснажне судске одлуке (пресуде Прог општинског суда у Београду П1 2357/02 од 12.03.2004. године), којим је одбијен захтев тужиоца за поништај наведених решења тужене, од 26.07.2002. године и 02.09.2002. године, иста су већ постала и правноснажна, па се као таква не могу поново побијати у новом судском поступку. Из наведеног произилази и да се у конкретном случају ради о правноснажно пресуђеној ствари, како то основано налази и другостепени суд (о чему није одлучивао по службеној дужности, јер на то није указано жалбом), јер за побијање одлуке послодавца у радном спору закон не прави разлику између тужбе за поништај и тужбе за утврђење апсолутне ништавости одлуке о престанку радног односа (или друге одлуке којом запослени сматра да му је повређено неко право из радног односа). Ово из разлога што су у оба

случаја исте правне последице правноснажне судске одлуке о поништају решења о престанку радног односа, односно у оба случаја запослени има право на реинтеграцију (враћање на рад) и право на накнаду штете у виду изгубљене зараде и других примања по основу рада, и то од момента незаконитог престанка радног односа до дана враћања на рад. Из ових разлога, на радне спорове не може се применити ни одредба члана 110. Закона о облигационим односима (како то погрешно налази првостепени суд), по којој се право на истицање ништавости не гаси, већ се на рокове за подношење тужбе у радним споровима о законитости одлуке послодавца, увек примењује закон који регулише радне односе, као посебни закон.

Имајући ово у виду, као и да је тужилац још 2002. године примио коначну одлуку тужене, којом му је изречена мера престанка радног односа, а тужбу за утврђење њене ништавости поднео тек 10.04.2014. године, дакле очигледно по протеку рока за подношење тужбе, прописаног чланом члана 71. став 6. Закона о радним односима у државним органима, то је правилно побијаном одлуком његова тужба одбачена, јер је пропуштањем наведеног законског рока, престало и његово право на подношење ове врсте тужбе.

На основу изнетог, применом чл.414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**